SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:221

av Kjell-Arne Ottosson (KD)

Vattendirektivets svenska genomförande och småskalig vattenkraft

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ersätta begreppet ”samhällsekonomiska behov” med ”socioekonomiska behov” i vattenförvaltningsförordningen och verka för ett motsvarande förtydligande i vattendirektivets svenska språkversion och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur översättningen och den svenska tillämpningen av vattendirektivets undantagsbestämmelser har tillkommit och påverkat småskalig vattenkraft och andra dammar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Miljöanpassningen av vattenkraften måste bygga på rimliga avvägningar. Småskalig vattenkraft och andra dammar kan ha betydelse för lokal elförsörjning, beredskap, företagande, kulturmiljöer och människors livsmiljö. Dessa värden måste få genomslag i prövningen.

I artikel 4.5 i vattendirektivets engelska språkversion används begreppet ”socio-economic needs”. I den svenska regleringen används ”samhällsekonomiska behov”. Formuleringen behöver ändras och förtydligas så att både sociala och ekonomiska behov, även på lokal och regional nivå, uttryckligen beaktas när förutsättningarna för mindre stränga miljökrav bedöms. Det kan noteras att våra grannländer Finland och Tyskland har översatt helt korrekt, men alltså inte Sverige.

Ett mindre kraftverks betydelse kan inte bedömas enbart utifrån dess andel av Sveriges samlade elproduktion. Inte heller får en damms värde reduceras till producerade kilowattimmar. Miljönyttan av åtgärder måste vägas mot deras samlade konsekvenser inom det utrymme EU-rätten medger.

Regeringen bör också låta granska hur ordvalet tillkom, hur det har påverkat myndigheternas vägledningar och rättstillämpningen samt om små privata anläggningar har missgynnats i förhållande till stora. Utredningen bör jämföra genomförandet i Sverige med bland andra Finland och Tyskland och tydligt skilja EU-rättens krav från svenska vägval.

Svenska krav som går längre än vad EU-rätten kräver ska redovisas som svenska beslut. Onödiga utrivningar ska förhindras och direktivets möjligheter till proportionerliga avvägningar tas till vara.

Kjell-Arne Ottosson (KD)